

Payí Poro Tesaronaika ηweáyí nání xámí eañínaríní.

Payí rína Jisasoyá siyikí imónígíá añí yoí Tesaronaika ηweagíáyí nání Poro xámí eañínaríní. Apí Masedonia piropenísíyo añí xwé bíríní. Poro émayí añímíní xwiyíá yayí winípaxí imóníñípi wáí nurímeríná añí apimí uráná émayí obaxí Jisasomí dñí mīwīkwírorí aiwí Judayí e ηweáyí áríní wí dñí wīkwírogíawixíní. Judayí Jisasomí dñí mīwīkwírófáyí émayí obaxí Poromí arfá wiaríñagíá nīwīnīro nání sípí dñí nīwīaiwiro omí mīxí xídowáráná Poro añí wí e nání éf nurí e dání Jisasoyá siyikí imóníá Tesaronaika ηweáyí aríge ríá imóníñoíní Timotio síñwí onīwīniauiníri uowáríagí o síñwí nīwīnaumo nībírí Poro ríxa Koriníyo nírémorí ηweañáná nīwīmearí repíyí nīwirí yaríñí Tesaronaika ηweáyí wífápi nání áwaní uráná Poro payí rína eañínigíní (Wáí wurímeiarígíáwa 17:1-4).

¹ Poroní tñí Sairaso tñí Timotio tñí none Jisasoyá siyikí imónígíá Tesaronaika ηweáyíné —Seyíné ápo Goríxo tñí Ámíná Jisasi Kiraiso tñí nawíní ikárínígíáyíneríní. Seyíné nání payí rína nearí mónaparíñwíní. “Awaú wá seawianíri seyíné nīwayíroníro ηweapírí nání seaiiri éisixíní.” neaimónaríní.

Tesaronaika ηweáyí xixení arfá wiro xídíro egíá náníríní.

² None íníná seyíné nání Goríxomí yayí nīwirane ríxíñí nuríranéná seyíné nání ení seauríyaríñwáríní.

³ Seyíné Ámíná Jisasi Kiraisomí dñí mīwīkwíroríñípi mī dání nuxídíroná ríwí níríkwíníríníñí egíápi nání

arfa mikeamopa erane omi dñf sixf nuyiro nani anñf minf egfapi nani eni arfa mikeamopa erane o ami weapfwiniñinri wenñf nerf ñwearigfapi nani eni arfa mikeamopa erane nerane mimayo nitñirane nani apo Gorixomi nuriranena rixñf seuriyarñwariñi. ⁴ Negf nixfmeayfne, Gorixo dñf sixf niseayiri fa yiyamiximf seañfpi nani none nijfa imonñwini. ⁵ Ayf rñpi nani nijfa e imonñwini. Xwiyfayayf neainarñfpi waf nisearemearfna manfpa tñni xwiyfani mīsearēwapñyñwanigini. “Xwiyfayayf apñ nēpa imonñni.” neaipmonarfna emimf eñf eanñf imonñf bñ eni kwiyfipimi danf seañwapñyñwanigini. None seyfne tñni ññwearanena eñwapi —Apñ seyfne arira oseianeyinri eñwapiñni. Apñ nani seyfne nijfa imonñoi. ⁶ Seyfne none eñwapi nani eni ikanñf neairo Aminaoñf ikanñf wirow egfariñi. E nerona xwiyfayayf neainarñfpi xixeni arfa ñwirow nixfdirona xeanñf ayaf wī seaimeāagi aiwñ yayf kwiyf sixf seamimofpi tñni nixfda ugfarini. ⁷ Seyfne e nixfda nurona ama Kiraisomñf dñf wkwfrowarigfa Masedonia piropenisfyo ñweagfayo tñni Girikñf piropenisfyo ñweagfayo tñni ayo ñyonñf sññwepigf wigfarini. Kiraisomñf nuxfdirona xeanñf seaimeāagi aiwñ yayf tñni anñf nuxfdirñfipimi danf sññwepigf wigfarini. ⁸ Ayf rñpi nani seararñni. Xwiyfayayf seyfne Aminao nani nriñga ufapi ama rfaiwa ñremeāga warigfapanñf nriñga nurfna Masedonia piropenisfyo tñni Girikñf piropenisfyo tñni apiaumñni mñrññññigini. Anñ ñmñni seyfne Gorixomñf dñf wkwfrofapi nani arfa wiarigfawixini. Rixa arfa wifa eñagi nani none ami anñf bimñf ñremorfna seyfne nani bñ tñni rñpaxf menñni. ⁹ Ayf rñpi naniñni. Ama nñni none seyfne

tíñt e nání báná níneamímíntíro egfápi nání repiyt iníro seyfné Gorixo, nepa ñwftá dñt niyimíñt tñt imónñomt uxtdípfrt nání níknímónímáná segf ñwftápimi rfwf umogfápi nání repiyt iníro ¹⁰ seyfné Gorixomi xewaxo —O xwárfpáyo dání owiápfntímeantrt stñt wimixñoríntí. Íwft ámá yarígfápi nání Gorixo wíkt rftá ápiáwftñt ntwóntrt rfwéná pfrt umamonfápimi dání éf neamímínarñoríntí. Ayf womantí. Sa Jisatoríntí. O añtnamí dání weapínte nání seyfné xwayf nantrt ñweaarígfápi nání repiyt iníro yarfná wímeaaríñwá enjagt nání none ámt bí tñnt urípaft mimónñwíntí.

2

Poro Tesaronaika ñweáyf tñnt nññwearfná enfpí nántríntí.

¹ Gf ntríxftmeáyfné, seyfné nñfáríntí. None seyfné tñnt e níseaiméarfná wáf yopa míseamearígnññwanígníntí. ² Sntí seyfné tftámíntí mísearémeapa nerí añt Píripaiyo wáf emearfná apimí dánñtyf xeanñt neaikáríro ríkríkrftó neairo egfápi nání seyfné ríxa nñfáríntí. E neaikáríagfta aiwt e pñnt níwiárfmí seyfné tftámíntí ntbírfná ámá obaxf pfrípftrf neaianíro yaríñagfta aí Gorixo dñt stxft neamímófpimí dání masísfá bí míneainf xwíyftá yayf neainaríñfpí xixení níseara uñwanígníntí. ³ Ámá xwíyftá yayf neainaríñfpí dñt otkwfrópoyíntí níuríranéná nepa mimónñfpimí dání wí uraríñwámantí. Nípkwíntí mimónñfpí owikáraneyíntí wí uraríñwámantí. Yapf owíwapíyaneyíntí uraríñwámantí. ⁴ E mepa nerane Gorixo “Porowa mímtíwiároarígfáwarfántí?” níyáiwírtí xwíyftá yayf neainaríñfpí wáf uranfwa nání dñt neañwíraríñt enjagt nání xftó rfrírxíntí wimónñfpí tñnt xixení axfpíntí uraríñwáríntí. Ámá

wí nene nánì yáyť owinťpoyiniri urarigťápa none axťpi e wí murť Gorixo —Negť xwioxťyo adadť neaiarinjo, ayť orini. O none nánì yáyť owininiri negť rarinwápi ámayo urarinwárinì. ⁵ Seyťné nijťárinì. None seyťné tťnjť e niseaimearťná rixinť remeanť wí misearinwaniginì. Ripť nánì enì Gorixo sopinť neapaxť imóninì. Íwť searápanirane nánì dinť ínimi nĩkwťrómáná niremeá xwiyťá bĩ misearinwaniginì. ⁶ None Kiraisoyá wáť wurimeiarinwáone imóninagwi nánì ananì oneaiťpoyiniri searipaxť imóninagwi aĩ seyťneranì, ámá wíranì, seáyť e oneamearťpoyiniri wí enì meňwaniginì. ⁷ None seyťné tťnì ninwearanéná nĩpenimáná awayinì niseairane apixť sinì niaíwť pťó tťnjĩ xegť niaíwťyo dinť ninwirárinì umearinťpa axťpi e seainwaniginì. ⁸ None dinť sixť niseayirane nánì “Xwiyťá yáyť neainarinť Gorixo tťámini imóninťpi áwanť ouraneyi.” nĩneaimóninťná dinť arťá nĩeamónimáná seyťné nánì aga íkťninť sipĩ neaiarinagi nánì yofť mayť nimónimĩ seyťné tťámini emenwaniginì. ⁹ Gť nĩrixťmeáyťné, “Omĩnjť none seyťné tťnì ninwearanéná aninť minť rťá tťnjť enwápi nánì sinì dinť seainarinì.” nimónarinì. Xwiyťá Gorixoyá yáyť neainarinťpi wáť niseairanéná aiwá none nanì nánì aninť seaikáraniginiri árťwiyiranì, ikwáwiyiranì, rťwť nĩřkwĩnimáná omĩnjť wé tťnì íníná yagwárinì. ¹⁰ None Kiraisomi dinť wĩkwťroarigťáyťné tťnì ninwearanéná siyikwť mininťpinì erane wé róninťpinì erane xwiyťá mĩneaxekwťmopaxť imóninťpi erane enwápi nánì seyťné sopinť neapaxťyťnerinì. Gorixo enì sopinť neapaxť imóninì. ¹¹ None xanowa wigť niaíwťyo pírarinť umearigťápárinť axťpi e seamearinwápi nánì seyťné nijťárinì. Woxinì woxinì e niseameranéná

wairirí seairane enj rirémixí seairane diñj síxí seamímorane enwáriní. ¹² Seyíné áamá Goríxoyá —O áamá xíoyá xwioxíyo ñweapíríáyo seáyí e xífo imóniñjpi bí ouxímeáwiniñjini wéyo íá seaumírariñjorini. Oyá áamá píraníñj níxídiróná epaxípi seyíné api tñni xixeni éfrixiniri api api e seaiñwaniginí.

¹³ Ripi nání eni íníná Goríxomi yayí wiaríñwáriní. None níbirane xwiýfá Goríxoyápi yanj seaiapaná seyíné xixeni arfá níneairóná xwiýfá amáoneyá bñniñj arfá míneainí xwiýfá nepaxiñj imóniñjpiñj arfá neaigfawixini. Xwiýfá api —Api Kiraisomi diñj wíkwírogfáyíné diñj seaimoariñjpirini. Api nepa xwiýfá oyápi enagi nání arfá e neaigfawixini. ¹⁴ Gf nírixímeáyíné, áamá Kiraisi Jisaso tñni ikárinigfá, siyikí Goríxoyá Judia píropenístyo imónigfáyo wímeanípa seyíné eni ríxa seaímeaníñjini. Wigí Judayí xeaniñj wíkarígfápa seyíné eni segí gwí axíyí xeaniñj seaikárigfawixini. ¹⁵ Gf Judayí wíá rókiamoagfáwami nípiakía níwagfásaná Ámíná Jisasomi píkiro none eni míxí neaxídownáro egfáyítrini. Ayí áamá Goríxo yayí winariñjyí rimóniñjoi? Aga oweoi. Áamá níyoní símí tñni wiarígfáyítrini. ¹⁶ None xwiýfá émáyí arfá níwiro diñj wíkwíróaná Goríxo yeáyí uyimíxemeanfápi wáf murímepa oépoyiniri píripírí neaianíro yarígfáyítrini. E neríñjipimi dání wigí íwí pákíkí néra úfápi ríxa yurínowiarini. Ayínání Goríxo ríxa wíkf níwóniri ayo pírf umamoarini.

Poro ámi síñwí winimíniñj nání wimóniñj nánirini.

¹⁷ Gf nírixímeáyíné, none ayí yapí wí mimóniñjwini. None segí tññj e dání míxí neaxídownána negfápi ámi wí e bí onímiápi níñweámána —Íná none

sini s̄m̄imar̄j̄yo sīhw̄t̄ m̄isean̄ipa nerane aĩ dīnj̄t̄ ar̄f̄a wĩ m̄iseaik̄eamōj̄waniḡin̄i. Ám̄i wĩ e neḡt̄p̄i b̄i on̄imiá̄p̄i n̄īj̄weám̄aná ám̄i seȳf̄né t̄f̄n̄i ōj̄weaneȳin̄r̄i aga ík̄in̄īj̄t̄ sīp̄i n̄ineair̄i e yan̄i nán̄i s̄m̄t̄ xead̄f̄p̄én̄īj̄waniḡin̄i. ¹⁸ Awaú t̄f̄n̄i Poron̄i t̄f̄n̄i — Nion̄i aȳf̄ ná b̄in̄i mar̄f̄á̄i. None seḡt̄ t̄f̄ám̄in̄i “Obaneȳi.” neaimón̄f̄aḡt̄ aĩ Seteno p̄r̄f̄ nearak̄in̄iḡin̄i. ¹⁹ Aȳf̄ r̄ip̄i nán̄i seḡt̄ t̄f̄ám̄in̄i “Obaneȳi.” neaimón̄īj̄n̄iḡin̄i. Gor̄ixo none yaȳf̄ neaimon̄f̄a nán̄i imón̄iḡf̄áȳf̄, aȳf̄ seȳf̄né men̄iran̄i? Dīnj̄t̄ nīf̄a neain̄in̄f̄a nán̄i imón̄iḡf̄áȳf̄, aȳf̄ seȳf̄né men̄iran̄i? “Ná tiȳf̄ r̄imeáw̄in̄i?” yaiwian̄f̄wá nán̄i imón̄iḡf̄áȳf̄, aȳf̄ seȳf̄né men̄iran̄i? Jisaso ám̄i báná oyá sīhw̄t̄ an̄īje dán̄i none igiḡt̄ b̄i mé seȳf̄né wáf̄ n̄isear̄iran̄ená nán̄īj̄t̄ ēj̄wá̄p̄i nán̄i ran̄f̄wár̄in̄i. ²⁰ None seáȳf̄ e nimón̄irane dīnj̄t̄ nīf̄a neain̄in̄f̄á̄p̄i, aȳf̄ seȳf̄né ēj̄aḡt̄ nán̄i rar̄īj̄n̄i.

3

Timotio ēj̄f̄ sīx̄f̄ oweám̄ix̄in̄r̄i uowár̄iḡf̄f̄i nán̄in̄i.

¹⁻² Aȳin̄án̄i seȳf̄né n̄iseawár̄im̄i re nán̄i n̄ib̄iran̄ená am̄ip̄i seaimeá̄f̄p̄i nán̄i maj̄f̄a nimóga núwasáná “Maj̄f̄a oimónaneȳi.” sini m̄ineaimón̄ipax̄t̄ ner̄f̄ná re egw̄fisix̄in̄i. “Yawawi Timotio, neḡt̄ n̄irix̄imeáo —O Gor̄ixoyá xw̄iȳf̄a Kiraiso nán̄i yaȳf̄ neainar̄īj̄p̄i wáf̄ wur̄imein̄f̄a nán̄i imón̄īj̄f̄ȳf̄ wor̄in̄i. O an̄j̄ Aten̄isiȳi r̄in̄īj̄t̄ r̄ip̄im̄i yeawáráná aȳf̄ anan̄ir̄in̄i.” n̄iyaiwirai seḡt̄ t̄f̄ám̄in̄i nuowár̄enap̄irain̄á Kiraisom̄i dīnj̄t̄ wik̄w̄róf̄á̄p̄i xaiw̄f̄ f̄a x̄ir̄ip̄r̄i nán̄i ēj̄f̄ sīx̄f̄ seaeám̄ix̄in̄r̄i dīnj̄t̄ sīx̄f̄ seamímor̄i éwin̄iḡin̄r̄i uowár̄enap̄igw̄fisix̄in̄i. ³ Seḡf̄ȳf̄ wo aĩ xean̄īj̄t̄ seaimeá̄f̄ ap̄im̄i dán̄i udud̄f̄ m̄iwinīpa oen̄r̄i Timotio ap̄i e éwin̄iḡin̄r̄i uowár̄enap̄igw̄fisix̄in̄i. E nerai aĩ ēj̄iná

dáni Gorixo “Xeaniḡf api ayo xe wímeáwiniḡtini.” yaiwiáriḡene imóniḡagwi nání sewaniḡtyfíne niḡfáriní. ⁴ Xámí seyíne tfiní sfiní niḡwearingená “Ríwéná xeaniḡf niḡneameaniḡoí.” miḡsearayipa reḡwanigini? Api ríxa niḡseámeaagi nání seyíne “Rípi apírání?” niḡyaiwiro ríxa niḡfá imóniḡoí. ⁵ Ayínání Timotiomi uowárenapiḡanigini. Ríxa seyíne imóniḡfápi nání “Sfiní majfá oimónimini.” minimónipaxf nerfna o seyíne Kiraisomi diḡf wikwíroḡfápi sfiní píraníḡf ríá wikwíroḡoíniri mí seaómixinfá nání uowárenapiḡanigini. “Ámáyo yapf wíwapiyaríḡo — O oborini. O seyíne Kiraisomi pfiní owiárfpoyíniri yapf seaíwapiyíáná none aníḡf minf eḡwápi anipá imóniḡginiḡni uowárenapiḡanigini.” searariḡini.

Timotio Poromi yayf xwiyfá urémeaḡf nánirini.

⁶ E éagi aiwi agwi Timotio seyíne tífamini pfiní niḡseawiárimí niḡbiri xwiyfá yayf yeainipaxfpiḡni áwanḡf yearémeáinigini. Seyíne sfiní Kiraisomi diḡf wikwíroro xixe diḡf sipí iníro yariḡagfá siḡwí seantípi nání áwanḡf yearémeáinigini. None nání diḡf niḡmoróná wá seauniri none seyíne nání “Siḡwí owinaneyí.” neaimónariḡípa seyíne axípi Porowami siḡwí owinaneyíniri íkfiniḡf sipí seairi yariḡagfá siḡwí seantípi nání ení áwanḡf yearémeáinigini. ⁷ Gí niriḡfmeáyíne, Timotio api áwanḡf yearémeáf eḡagi nání diḡf ríá neaxepaxf imóniḡfpi tfiní xeaniḡfpi tfiní api niḡpini neámeaarfna diḡf sipí miḡneaf diḡf sixf iníḡwanigini. O re yearfagi nání, “Kiraisomi sfiní píraníḡf diḡf wikwíroariḡoí.” yearfagi nání diḡf sixf iníḡwanigini. ⁸ Seyíne eḡf neánro Ámináo tfiní ikáriníḡfápi xaiwí fá niḡxirirónáyí, none seáyí nikárinirane ḡweapaxf eḡagi nání searariḡini. ⁹ Gorixomi seyíne nání yayf aníḡf minf niḡwirane aí

yayf seyfné nání wipaxfpí tfní xixení mimónihwini. Ayf pí nánini marfát, seyfné nání yayf ntwiranéná dñf nífá onímiá neainarñfmaní. Ayá wí neainarñf enagi nání rarñfni. ¹⁰ Segf sfmimanñf sñwí niseanirane Kiraisomi anñf píránñf dñf wíkwfropírfá nání sní mimónigfápi osearéwapíyaneyiní anñf miní ikwáwiyiraní, árfwiyiraní, wauní rixñf urarñfwáriní.

Poro Tesaronaika ñweáyf nání rixñf wurñf nánirini.

¹¹ Negf ápo Goríxo tfní Áminá Jisaso tfní awaú none seyfné tñf e banfwá nání “Ámí óf neaimóisixini.” nimónariní. ¹² None seyfné nání dñf spí nñeairí arírá seaiarñwápa seyfné ení axfpí xixe dñf spí niníro arírá niníronáraní, wíníf nání dñf spí nñwiro arírá nñwirónáraní, ayá wí epírfá nání “Ámináo e seaimixfwini.” nimónariní. ¹³ Áminá Jisaso áamá xfo xegf imónigfáyf tfní ámí nñweapírfná seyfné negf ápo Goríxo sñwí anñe dání xwífá mñseaxekwfmopaxf imóníro siykwf mñigfáyfné imóníro epírfá nání sfkfkf seomixfwini.

4

“Goríxo wimónarñfpi éfrixini.” urñf nánirini.

¹ Gf nñrixímeáyfné, nioní payf rina yoparfpi nearfná Áminá Jisaso wáf nurimeífrixiní nearowarñf enagi nání ayá tfní nerí enf rñremixf bí rñpi oseaianeyí. Seyfné nemeróná Goríxo yayf winipaxfpí epírfá nání searéwapíñwápi tfní ríxa xixení yarñoi. E nero aí apimí nñmúro ámí bí tfní oyaneyiníro éfrixini. ² Sekaxf rññf Áminá Jisaso nearfpeañone searéwapíñwápi nání seyfné nñfá imónñgáfa nání

rariñini. ³ Gorixo seyñé e éfrixiniri wimónariñipi ayí ripirini. Siyikwí minigfáyñé imónífrixini. Ámá wí tñí fwí bi minipa éfrixini. ⁴ Meánigfáyñé ámi wí tñí fwí bi miní Gorixoyá siñwíyo dání siyikwí miníñí imóniñipi ero ámáyá siñwíyo dání weyí seamearipaxí imóniñipi ero nero xixeni meánífrixini. ⁵ Émáyf — Ayí ámá Gorixo nání dñí mimoariñiñipi. Ayí fwí inaniro nání mñí niníro sñmí xeadipénarigfápa mepa éfrixini. ⁶ Segí séríxímeániñí imónigfáyíya apíxí tñí fwí oinanyiñiro yapí niwímeari niwero sipí miwikáripa éfrixini. Xámí seyñé tñí niñwearanéná áwaní searirane erírí seairane eñwápa xixeni ámá fwí api éfáyo Ámínáo pirí umamoníá enagi nání searariñini. ⁷ Gorixo nene ámá wí tñí fwí inaniwá nání nioniyáyí imónífrixiniri wéyo fá neaumiríñimaní. Gí siyikwí minigfáyí imónífrixiniri wéyo fá neaumiríñirini. ⁸ Ayínání rípi nání dñí mófrixini. Giyí giyí nioní searariñipi ríwíminí ni mamorínáyí, ayí ámayoní ríwí mumoariñoí. Ayí Gorixomí —O nene siyikwí miníñí imónani nání xegí kwíyípi owaininiri síxí neamimoariñorini. Omi ríwí umoariñoí.

⁹ Séríxímeá nání dñí sipí niseairi arirá niwiríná epaxípi nání Gorixo xewaniño ríxa seaíwapiñí enagi nání none aí wí ríwamiñí nearí searipaxí mimóniñwini. ¹⁰ Séríxímeá segí Masedonia pítropeniñíyo ami gími ñweagfáyo nání ríxa dñí sipí niwiro arirá wiaríñoí. Gí niñíxímeáyíñé, seyñé e yariñagfá aí ámi bi rípi oépoyiniri yariñí oseaimini. Seyñé dñí sipí e wiarigfápi ámi xwé bi tñí nimóga úfrixini. ¹¹ Porowa xámí sekaxí nearigfápa xixeni píraníñí oimónaneyiníro éfrixini. Awayini yapeniñwaéne oimónaneyiniri ero wí yariñgápi marfái,

negí yaríḡwápini oainenaxídaneyiniri ero negí omiḡí ení níríkwínimáná oyaneyiniri ero éfrixini. ¹² E nerónáyí, nípírí nánirani, yínipírí nánirani, díwí mikeamónipa ero áamá Goríxoyá mimónigfáyí re seaiaiwipaxípi ero, “Ayí wé róniḡí imóniḡípi yaríḡoi.” seaiaiwipaxípi ero epíríá enḡagi nání seararíḡini.

“Ámináo ámi weapána pegfáyí wiápíni meapíríárini.” uríḡí nánirini.

¹³ Gí níríxí meáyíné, áamá re niyairi, “Gí áamá píyí ro Goríxo siḡí wimíxáná niwiápíni meanfárini.” niyairi mikwímoarigfáyí iwieánarigfápa seyíné ení axípi miwieánipa éfrixiniri péfáyí imónipíríapi nání xe majfá oimóní poyiniri míneaimónarini. ¹⁴ Jisaso nípémáná ámi wiápíni meañíriní. E enípi nání nene ríxa “Neparini.” niyairane díḡí íkwíroḡwini. Ayínáni Jisaso ení api re yaiwiaríḡwápimi sopíḡí woní, “Áamá Jisaso díḡí níwíkwíroríná péfáyo Goríxo xegí tḡí e nání o tḡni nawíni nímeáni unfárini.” yaiwiaríḡwápimi sopíḡí woní. ¹⁵ Rípi ranípi, ayí Ámináo ríḡípirini. O ámi báná nene sḡni siḡí ḡweañwaéne omí wímeaani nání pegfáyo xámi umeaníwámani. ¹⁶ Íná añínamí dání apí bí ení tḡni riniri añínajíyo xiráóniḡí imóniḡóyá maḡí riniri pékákí Goríxoyá riniri yaríná Ámináo xewaníḡo añínamí dání weapínfárini. Añínamí dání weapána áamá xíomi díḡí wíkwíroḡfá ríxa pegfáyí xámi siḡí nero wiápíni meapíríárini. ¹⁷ Ríxa niwiápíni meámáná enáná sḡni siḡí ḡweañwaéne ení Ámináo mi añí píríyo wímeani nání ayí tḡni nawíni agwípi tḡí e nání neayoánapínfárini. ¹⁸ Ayínáni segfáyí wí wigí áamá péáná xwíyíá api nuríro miḡí ikíḡwí umírífrixini.

5

“Ámináo binfáyi nání sñwǎ tǎnǎ ñweáwanǎgǎnǎ.”
urǎñǎ nánǎrǎnǎ.

¹ Gǎ nǎrǎxǎmeáyǎné, Ámináo weapǎnfáyi nánǎ seyǎné
rǎxa arǎ wǎgǎ éñagǎ nánǎ rǎwamǎñǎ bǎ nearǎ áwanǎ
searǎpaxǎ mimónǎnǎ. ² Rǎpǎ nánǎ seyǎné rǎxa ñǎjǎ
imónǎñagǎ nánǎ rarǎñǎnǎ. “Ámá árǎwǎyǎmǎ íwǎ
meaarǎgǎyǎ rǎná bǎpǎrǎréoǎ?” mǎyǎiwǎpa yarǎná
barǎgǎpá Ámináo enǎ axǎpǎ “Rǎná bǎnǎrǎenǎñoǎ?”
mǎyǎiwǎpa éñáná bǎnfǎrǎnǎ. Apǎ nánǎ seyǎné rǎxa
ñǎjǎ imónǎñagǎ nánǎ rarǎñǎnǎ. ³ Ayǎ re rarǎná,
“Rǎxa ñǎwayǎrónǎrǎ ñweañwǎnǎ. Amǎpǎ wǎ nánǎ
wáyǎ neainǎpaxǎ mimónǎnǎ.” rarǎná sǎnǎ mé
rǎmewǎ inǎpaxǎ rǎá tǎñǎ wǎmeanǎfǎrǎnǎ. Rǎñǎñǎ
apǎxǎwa ñǎáwǎ xǎranǎróná nawǎnánǎ winarǎñǎpa
axǎpǎ wǎmeááná apǎmǎ wǎ urakǎnǎpǎrǎfǎ menǎnǎ. ⁴ Gǎ
nǎrǎxǎmeáyǎné, seyǎné sǎá yǎnǎñǎmǎnǎ memearǎgǎyǎné
éñagǎ nánǎ Ámináo ñǎweapǎrǎ ñǎsealǎmearǎná ámá
íwǎ xaurǎpǎmǎnǎrǎ wǎmeááná sǎrǎ pǎkǎnarǎgǎyǎ
yapǎ pǎkǎnǎpaxǎ mimónǎgǎyǎnérǎnǎ. ⁵ Nǎyǎfnénǎ
wǎá ónarǎñǎmǎnǎ nemero ikwǎwǎyǎná yarǎgǎyǎné
imónǎñagǎ nánǎ seararǎñǎnǎ. Nene sǎá yǎnǎñǎmǎnǎ
nemerane árǎwǎyǎmǎ yarǎñwaeñemantǎ. ⁶ Ayǎnánǎ
Jisasomǎ ñǎñǎ mǎwǎkwǎrogǎyǎ sǎá o weapǎnfáyi nánǎ
sñwǎ manǎ maiwǎ sá wearǎgǎpá mepa éwanǎgǎnǎ.
Sñwǎ tǎnǎ ñǎñwearane pǎreánǎwanǎgǎnǎ. ⁷ Ayǎ rǎpǎ nánǎ
seararǎñǎnǎ. Ámá sá wearǎgǎyǎ árǎwǎyǎmǎ wearǎgǎfǎrǎnǎ.
Ámá inǎgǎ xwapǎ ñǎnǎro papǎkǎ yarǎgǎyǎ árǎwǎyǎmǎ
ñǎnǎro papǎkǎ yarǎgǎfǎrǎnǎ. ⁸ E nerǎ aí nene ikwǎwǎyǎná
emearǎñwaeñe imónǎñagwǎ nánǎ pǎreánǎwanǎgǎnǎ.
Ámá mǎxǎ inanǎro nánǎ ikǎnarǎgǎpá nene axǎpǎ

Gorixomi dñj wíkwírorane dñj sixt uyirane yarñwápi sorfá mixt nání yínarígfápánñj yínirane “Gorixo yeáyí neayimíxemeanfárññí.” nìyaiwirane ikwímoarñwápi aríxí mixt nání dfkínarígfápánñj dfkínirane éwanígní. ⁹Gorixo xegí wikí rfá ápiáwññj wearñjpi wímeáwññgníñí neaiwiárññenemaní. Negí Áminá Jisasí Kiraiso neaiñjñpimí dání yeáyí uyimíxemeáimígníñí neaiwiárññenerññí. ¹⁰Nene sññí ñweañáná nñweapírññáraní, penjwámí enáná nñweapírññáraní, xfo tññí nawíní ñweañfáwá nání neapeññgní. ¹¹Ayínání xíxe mññj ikñjwí mññññro sfkíkf omíxññro éfríxññí. “Seyñé ríxa e inarígfápi sññí niga úfríxññí.” seararñññí.

“Apí apí éfríxññí.” nura uñjpi nánññí.

¹²Gí nñríxímeáyíñé, bí rípi éfríxññíñí yarñj oseaimññí. Segí arírá seaianñro nání anñj miní yarígfáyí —Ayí Ámináoyá dñjñyo dání seameñwearo searéwapññiro epññí nání imónígfáyíññí. Ayo seyñé wéyo umepññí nání éfríxññí. ¹³Ámá ayí sañj searápanñro yarñjagfá nání dñj sixt uyiro wé íkwianñwñyo ñwirárñro éfríxññí. Séríxímeá tññí xepñxepá mññóní nawíní nimónñro ñweáfríxññí.

¹⁴Gí nñríxímeáyíñé, bí rípi ení éfríxññíñí yarñj oseaimññí. Segí ámá rfwí síwíá yígfáyo yumíxñro ayá ígígf yarígfáyo dñj sixt umímoro í wegíáyo arírá wiro éfríxññí. Ámá nñyoní nuríññá símeaxídf mñwí wigí dñj tññí “E oyaneyí.” nìyaiwirññá e éfríxññíñí síñwí wññññññí. ¹⁵Ámá sípí seaikárññáyo seyñé ení pññí numamoro sípí mñwikárñpa éfríxññí. Pí pí seaikárarññagfá aí “Negí wññño aríge nerññá naññ wianñréwññí?” nìyaiwiro e wianñro nání éfríxññí. Ámá

n̄iyon̄i aí e wian̄iro nán̄i éfr̄ix̄in̄i. ¹⁶⁻¹⁷ Ín̄iná d̄iñ̄t̄ n̄i f̄á seain̄fw̄in̄iḡin̄i. Ín̄iná Gor̄ix̄om̄i r̄ix̄in̄j̄ ur̄f̄r̄ix̄in̄i. ¹⁸ Pí pí seaímeáán̄á Gor̄ix̄om̄i yaȳt̄ w̄ífr̄ix̄in̄i. Kirais̄t̄ Jisaso t̄f̄n̄i naw̄ín̄i ikár̄in̄iḡf̄áȳt̄né Gor̄ix̄o e éfr̄ix̄in̄it̄r̄i wimónar̄in̄aḡi nán̄i rar̄in̄j̄in̄i. ¹⁹ Seȳt̄né kw̄iȳt̄ Gor̄ix̄oyá yar̄in̄j̄p̄im̄i p̄r̄ip̄r̄f̄t̄ m̄iw̄ipa nero ²⁰ apim̄i d̄án̄i xw̄iȳf̄á w̄f̄á rókiamoar̄iḡf̄áp̄t̄ paim̄t̄m̄f̄ m̄iw̄ipa éfr̄ix̄in̄i. ²¹ E mepa nero aí w̄f̄á n̄isearókiamor̄f̄ná “Xw̄iȳf̄á r̄ip̄t̄ Gor̄ix̄o t̄f̄ám̄in̄i imón̄in̄j̄p̄i rar̄in̄j̄in̄i.” sear̄án̄áȳt̄, pírán̄in̄j̄t̄ p̄f̄á n̄imeax̄f̄d̄imán̄á nan̄j̄t̄ imón̄in̄j̄p̄in̄i x̄aíw̄f̄ f̄á x̄ir̄iro ²² sip̄i imón̄in̄j̄p̄i n̄ip̄in̄i r̄f̄w̄f̄ umoro éfr̄ix̄in̄i.

²³ Gor̄ix̄o —O ámá n̄iwaȳr̄ón̄iro ñw̄eap̄r̄i nán̄i m̄f̄k̄f̄ ikin̄or̄in̄i. “O seȳt̄né s̄iyikw̄t̄ m̄ín̄in̄j̄t̄ nimón̄in̄ga nuro yóf̄ imón̄ip̄r̄i nán̄i seaim̄ix̄fw̄in̄iḡin̄i.” nimón̄ar̄in̄i. “Ám̄iná Jisas̄t̄ Kiraiso bán̄á seȳt̄né xw̄iȳf̄á seaxekw̄mopax̄t̄ mimón̄in̄pa ep̄f̄r̄f̄a nán̄i Gor̄ix̄o seḡt̄ d̄iñ̄t̄p̄in̄i mar̄f̄áit̄, waráp̄t̄ en̄i seaer̄f̄kiemeáw̄in̄iḡin̄i.” nimón̄ar̄in̄i. ²⁴ Nion̄iyáȳt̄ imón̄f̄r̄ix̄in̄it̄r̄i wéyo f̄á seaum̄irar̄in̄jo —O ámá wikwiár̄in̄ipax̄t̄ imón̄in̄j̄or̄in̄i. O x̄ix̄en̄t̄ ap̄i ap̄i e seaíin̄f̄ar̄in̄i.

²⁵ Ḡf̄ n̄ir̄ix̄f̄meáȳt̄né, none nán̄i en̄i r̄ix̄in̄j̄t̄ neaur̄iȳf̄r̄ix̄in̄i. ²⁶ Sér̄ix̄f̄meá ḡiȳt̄ ḡiȳo yaȳt̄ n̄iwir̄f̄ná yaȳt̄ óf̄ weán̄f̄r̄ix̄in̄i. ²⁷ Ám̄ináo ar̄f̄á eje d̄án̄i sekax̄t̄ r̄ip̄t̄ osear̄im̄in̄i, “Paȳt̄ r̄ina n̄imear̄f̄ná sér̄ix̄f̄meá n̄iyon̄i f̄á urowieméfr̄ix̄in̄i.” ²⁸ “Neḡt̄ Ám̄iná Jisas̄t̄ Kiraiso wá seawian̄fw̄in̄iḡin̄i.” nimón̄ar̄in̄i.

Xwiyá Gorixoyá Siripirini

The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 20 Jul 2017

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051